

Академик проф. др Витомир Поповић

Академик проф. др Рајко Кузмановић
ТРАКТАТИ О УСТАВНОПРАВНОМ ПОЛОЖАЈУ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

doi: 10.7251/GPF1404269P

Књига „Трактати о уставноправном положају Републике Српске“ или како њен наслов на руском језику гласи „Трактати о конституционално-правовом положенију Републики Србској“ представља наставак Есеја и Нових есеја о уставности и државности, истог аутора, које је издала АНУРС 2004. године и 2010. године. Сам појам трактата потиче од латинске ријечи „traktatus“ која у преводу значи обрађивање, а у конкретном случају она представља научно дјело, односно текст у коме се на најподробнији могући начин обрађује уставноправни положај Републике Српске. Вриједност ове књиге је велика из многих разлога од којих ћемо навести само неке:

I

1. Она говори о уставноправном положају Републике Српске као непресушној теми, везаним за њен настанак, и њено двадесетогодишње функционисање, и то у вријеме све већих и неслућених притисака појединих центара моћи, за укидањем читавог низа њених државотворних елемената, надлежности и институција, са крајњим циљем њене потпуне негације или свођења на правну љуштуру. Свакако њен најзначајнији темељ и основу чине уставни и други уставноправни акти о којима себи својственим, високопрепознатљивим, професионалним правно-филозофским стилем пише њен аутор, човјек који је и сам дао велики допринос у њеном стварању, почев од писања првих конститутивних аката,

потом Устава, а касније и као судија и предсједник Уставног суда и предсједник Републике Српске.

Ова књига представља својеврсну монографију и састоји се од 36 трактата на 465 страна густо куцаног текста, у којима аутор започиње са декомпозицијом Југославије као бивше заједничке државе и настанку нових држава, а завршава са „мирном и стабилном Републиком Српском“. Значајан дио ових трактата је посвећен, како њеном настанку, развоју, политичкој и правној стабилности, уставноправном положају, уставноправној реформи, заштити људских права и слобода којима аутор, не само у овој, него и у многим другим својим књигама поклања посебну пажњу.

2. О вриједности ове књиге, њеном представљању настанка постојања и будућности Републике Српске говори чињеница да је она, и прије него што је угледала свјетлост дана на српском изашла на руском језику и изазвала велико интересовање у руској правној, и културној јавности. Она је уствари омогућила да се бурна историја српског народа на овим просторима везана за престанак бивше заједничке државе и настанак Републике Српске посебно освијетли код братског руског народа који је са посебним симпатијама, али и сваком другом врстом моралне, културне и било какве друге наклоности помагао и подржавао њен настанак и опстанак. Тиме је на одређен начин овом многољудном братском народу послата права слика о свему оном што се у последњих двадесет година дешавало на овим просторима. У чијем фокусу је стварање и настанак Републике Српске, нарочито њен велики значај за опстанак српског народа на овим просторима. Уосталом, о томе говори чињеница да су рецезенти ове књиге на руском језику господа Требков Алексеј Адамович, предсједник међународног савеза правника и руски академици Трунов Игор Леонидович и други, надасве угледни руски правници и пријатељи српског народа.

3. Књигом „Трактати о уставноправном положају Републике Српске“, њен аутор није само повећао свој богати и издавачки научни опус, него се представио као прави амбасадор Републике

Српске, у земљи, и у иностранству, а нарочито великој читалачкој руској публици. Уосталом, то потврђује и чињеница да је и књига „Нови есеји о уставности и државности“, која је изашла 2010. године у оквиру АНУРС преведена на енглески језик и да је своје читалачко мјесто нашла широм свијета, у многим амбасадама, дипломатским и другим представништвима, јер на сасвим други начин у међународној јавности представља Србе и Републику Српску. Ова књига истовремено свједочи о истини, о друштвеној потреби да се та истина никад не заборави, а још мање да се заобиђе приликом устројства историјске и сваке друге објективности.

II

У наставку текста, неколико ријечи о аутору ове књиге.

Академик проф. др Рајко Кузмановић није неко кога треба посебно представљати.

Он је дугогодишњи угледни, један од најугледнијих посленика наше правне професије чије се име изговара са посебним поштовањем. Он није написао само „Трактате о уставноправном положају Републике Српске“, него је и објавио преко 200 библиографских јединица, књига, уџбеника, монографија, научних и стручних радова итд. Његов научни и стручни опус, нарочито у Уставном праву, али и другим областима права, има велики допринос и од огромног значаја за развој правне науке и праксе и сврстава га у ред најугледнијих посленика правне професије. Он је истовремено и дугогодишњи професор права у Бањој Луци и многим универзитетским центрима, шеф катедре државноправних наука, декан Правног факултета, ректор Универзитета у Бањој Луци у више мандата, учитељ многих генерација теоретичара права, судија, адвоката и свих других посленика права, Предсједник уставног суда Републике Српске, предсједник Републике Српске, Предсједник АНУРС-а, члан је Европске Академије наука и умјетности, Руске федерације, Украјине, Шпаније, Бугарске и носилац највиших домаћих и међународних признања и одликовања.

III

Наш угледни академик проф. др Слободан Перовић, једно од најугледнијих имена наше професије би рекао:

„Истовремено, ова књига долази да подстакне све заморене, да охрабри све уплашене, да интегрише наше знање, савест и енергију ка вишим циљевима културе мира и свеопште толеранције као израза умног пунолетства и узвишеног разума“.

Академик проф. др Витомир Поповић